

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 2
din 09.01.2008

Dosar nr: 339/2007

Petiția nr: 6.512/21.06.2007

Petent: A H Z

Reclamat: Consiliul Superior al Magistraturii

Obiect: Încălcarea dreptului la proprietate pe criteriul etnic.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și adresa petentului

I.1.1. A H Z

I.2. Numele și sediul reclamatului

I.2.1. Consiliul Superior al Magistraturii,

II. Obiectul sesizării

Potentul, prin **Petiția nr. 6.512/21.06.2007** (trimisă în mai multe exemplare, înregistrată și cu **nr. 7.025/04.07.2007, 7.397/17.07.2007**), arată că a cumpărat în aceleași condiții cu vecinii săi un apartament, dar contractul lui de vânzare cumpărare s-a anulat, cel al vecinilor nu. Consideră că această diferențiere a avut la bază originea lui arabă.

O petiție similară a fost trimisă și Administrației Prezidențiale care, prin **Adresa nr. DP02/18012/09.07.2007**, a trimis petiția către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării spre soluționare.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul, de origine arabă, consideră că anularea contractului de vânzare cumpărare încheiată în aceleași condiții de el și de vecinii săi, timp ce contractele vecinilor nu au fost anulate, reprezintă o discriminare rasială.

IV. Procedura de citare

Petentul a fost citat pentru data de 10.07.2007 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD). Părțile au fost citate pentru data de 18.09.2007 la sediul CNCD.

La audierea din 10.07.2007 și 18.09.2007 s-a prezentat petentul.

Reclamatul a depus la dosar punct de vedere prin **Adresa nr. 2990/C/2007 nr. 1399/LC/2007** (semnată de președinte judecător Anton Pandrea, înregistrată la CNCD cu **nr. 11.167/02.10.2007** și cu **nr. 11.445/04.10.2007**).

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Petentul, în petiție, arată că în anul 1997 a cumpărat un apartament, în aceleași condiții ca și vecinii lui. În anul 2002 au fost începute procese de anulare a contractelor, pe care vecinii lui le-au câștigat (ei fiind considerați cumpărători de bună credință, petentul nu), el însă le-a pierdut.

Cu ocazia audierii din 10.07.2007, petentul a depus la dosar decizii ale instanțelor privind anularea contractului de vânzare cumpărare. Ulterior, prin adresa înregistrată la CNCD cu nr. 7.331/16.07.2007 au fost depuse ale decizii ale instanțelor în susținerea celor afirmate.

Cu ocazia audierii din 18.09.2007 petentul a depus dovezi privind circumstanțe încheierii contractelor de vânzare cumpărare. A solicitat totodată amânarea soluționării cauzei până la soluționarea cererii de revizuire (21 noiembrie 2007).

Reclamatul, prin **Adresa nr. 2990/C/2007 nr. 1399/LC/2007**, arată că aspectele invocate de petent nu reprezintă discriminare, întrucât judecătorii sunt independenți, iar hotărârile lor pot fi desființate sau modificate doar prin căile de atac prevăzute de lege. Apreciază că CNCD nu are dreptul să intervină într-o problemă care prin lege a fost dată în competența instanței judecătorești și care a fost soluționată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Invocă prevederile **Constituției României**, art. 1 alin. 4, **Legii nr. 303/2004** (art. 2 și 3), **O.G. 137/2000** (art. 3, 20, 27), **H.G. 1.194/2001**.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că instanțele au soluționat în mod diferit cererea de anulare a contractului de vânzare cumpărare încheiat de petent, persoană de origine arabă, și vecinii săi.

Opinia membrilor Colegiului Director, Asztalos Csaba Ferencz, Corina Comșa, Dezideriu Gergely, Dragoș Tiberiu Niță, Ioniță Gheorghe, Pamfile Anamaria, Roxana Paula Truinea

6.1. În drept, în analiza petiției deduse soluționării, reținem că prin **Decizia Curtii Constitutionale nr. 1011 din 8 noiembrie 2007** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor **Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, Curtea Constituțională reține că „Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare este o reglementare specială care stabilește comportamentele considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și creează mecanismele prin care orice tip de discriminare poate fi sancționat și eliminat”.

În acest sens Curtea precizează că „Actul normativ criticat sancționează contravențional orice deosebire, excludere, restricție sau preferință care are ca scop ori efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în domeniul politic, economic, social și cultural ori în orice alte domenii ale vieții publice, dacă deosebirea, excluderea, restricția sau preferința se datorează apartenenței la o rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv convingerilor, sexului sau orientării sexuale ori apartenenței la o categorie defavorizată”.

6.2. Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, astfel cum este formulată, Colegiul Director, analizează în ce măsură obiectul acesteia este de natură să cadă sub incidența art. 2 al **O.G. nr.137/2000**, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, care a dat naștere sau nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire, preferință, și care circumstanțiat la situația petentului, *ipso facto*, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, corelativ răspunderii contravenționale.

6.3. Astfel, raportându-ne la prevederile **Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată, reținem că acestea constituie cadrul special al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în

domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale.

6.4. Raportat la aspectele deduse soluționării, trebuie să luăm act de faptul că în cauză este supusă analizei soluționarea în mod diferit de către instanțele judecătorești a unor probleme de fapt sau de drept, respectiv soluții ale instanțelor de judecată, în speță sentințe sau decizii ale Curții de Apel București sau Judecătoriilor de Sector București. (**Decizia Civilă nr. 1904 din 25.10.2006**, **Decizia nr. 1217/29.05.2006**, **Decizia civilă nr. 1064/08.06.2005**, **Decizia civilă nr. 1832 A/16.09.2004**, **Decizia civilă nr. 1086 din 07.06.2007**, **Decizia nr. 2311 din 02.12.2004** pronunțate de Curtea de Apel București, **Sentința civilă nr. 6477 din 22.10.2003** pronunțată de Judecătoria Sector 1, București).

6.5. Coroborând aceste elemente la principiile în materia egalității și a non-discriminării statuate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană de Justiție, Curtea Constituțională a României și la obiectul petitei deduse soluționării, consideram că în speță, Colegiul Director trebuie să ia act de **Decizia nr.322/2001** publicată în **Monitorul Oficial nr.66/2002**, prin care Curtea Constituțională reține: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constitutia României consacră în cap.VI, intitulat «Autoritatea judecătorească», principiile organizării și îndeplinirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se îndeplinește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din judecători independenți care se supun numai legii [art.123 alin.(2)]. [...] În scopul garantării independenței [...] prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor [...] prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. [...] Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin. (1) din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Curtea reține, de asemenea, că activitatea de judecată se îndeplinește, în numele legii, exclusiv de către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întrucât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin. (2) din Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.”

6.6. În acest sens, art.125 în alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează îndeplinirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.

Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

6.7. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în spetă membrilor acestora în ceea ce privește exercitiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (vezi în acest sens hotărâre pronunțată în cauza VAN DE HURKC împotriva ȚĂRII DE JOS, 19 aprilie 1994, parag. 45, coroborat cu hotărârile pronunțate în cauzele BENTHEM v. ȚĂRII DE JOS, 23 octombrie 1985, **Series A no. 97**, p. 17, para. 40; H. împotriva BELGIEI, 30 noiembrie 1987, **Series A no. 127**, p. 34, para. 50; și BELILOS împotriva ELVEȚIEI, 29 aprilie 1988, **Series A no. 132**, p. 29, para. 64).

6.8. Pe de altă parte, reținem că textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

6.9. Sub acest aspect, în analiza incidenței principiului tratamentului egal între persoane, consideram că trebuie plecat de la premisa că împrejurarea nașterii tratamentului diferențiat, ar putea fi reținută, că se circumstanțiază ipotetic, prin efectul interpretărilor diferite date de instanțele de judecată în raport cu sentințele sau deciziile civile pronunțate relativ la obiectul petiției comparativ cu sentințele și deciziile civile pronunțate în situațiile indicate de petent ca aflându-se în raport de analogie.

6.10. Or, față de obiectul petiției și elementele de fapt în cauză, precizate mai sus, consideram că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate să analizeze situația de fapt sub aspectul justificării drepturilor subiective ale petentului deoarece, acest aspect precum și modul de interpretare și de aplicare a legii sunt de competența instanțelor de judecată. Colegiul director nu poate reține discriminarea care se materializează prin circumstanța tratamentului diferențiat în procesul de înfăptuire al justiției, deoarece legalitatea, inclusiv sub aspectul principiului egalității în raport cu prevederile legale și hotărârile instanțelor de judecată criticate în obiectul petiției de față, se statuează de către instanțele de judecată iar controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

6.11. De altfel, față de aspectul de fapt subsecvent al petiției, considerăm că trebuie luat act că, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanței de judecată în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, **Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.**)

6.12. Având în vedere precizările invocate mai sus, argumentele cât și petiția astfel cum este formulată, consideram că, în speță, Colegiul Director nu

poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor **Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, petiția având ca obiect modul în care au fost soluționate acțiuni în justiție în privința cărora controlul de legalitate, inclusiv sub aspectul încălcării dreptului de a nu fi suspus discriminării, revine instanțelor judecătorești superioare, prin exercitarea căilor de atac.

Opinie separată a membrului Colegiului Director, Haller István

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”. Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 14 prevede: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială definește prin art. 1 discriminarea rasială prin următoarele: „În prezenta convenție, expresia «discriminare rasială» are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică, care are ca scop sau efect de a distruge sau compromite recunoașterea, folosința sau exercitarea în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alt domeniu al vieții publice.”

Această convenție mai are următoarele prevederi relevante:

„Art. 5

În conformitate cu obligațiile fundamentale enunțate în articolul 2 al prezentei Convenții, statele părți se angajează să interzică și să elimine discriminarea rasială sub toate formele și să garanteze dreptul fiecăruia la egalitate în fața legii fără deosebire de rasă, culoare, origine națională sau etnică, în folosința drepturilor următoare:

a) dreptul la un tratament egal în fața tribunalelor și a oricărui alt organ de administrare a justiției;

b) dreptul la securitatea persoanei și la protecția statului împotriva violențelor sau maltratărilor, fie din partea funcționarilor guvernului, fie a oricărui individ, grup sau instituție;

c) drepturi politice, și anume dreptul de a participa la alegeri - de a vota și de a fi candidat - după sistemul sufragiului universal și egal, dreptul de a face parte din guvern, de a lua parte la conducerea treburilor publice, la orice nivel, și dreptul de acces, în condiții de egalitate, la funcții publice;

d) alte drepturi civile, în special:

i) dreptul de a circula liber și de a-și alege reședința în interiorul unui stat;

ii) dreptul de a părăsi orice țară, inclusiv pe a sa, și de a se întoarce în țara sa;

iii) dreptul la o cetățenie;

iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;

v) dreptul de proprietate al oricărei persoane, atât singură cât și în asociere;

vi) dreptul de moștenire;

vii) dreptul la libertate de gândire, conștiință și religie;

viii) dreptul la libertate de opinie și de exprimare;

ix) dreptul la libertate de întrunire și asociere pașnică;

e) drepturi economice, sociale și culturale, în special:

i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației sale, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;

iii) dreptul la locuință;

iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;

v) dreptul la educație și la pregătire profesională;

vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale;

f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice, cum ar fi mijloace de transport, hoteluri, restaurante, cafenele, spectacole, parcuri.

Art 6

Statele părți vor asigura oricărei persoane supuse jurisdicției lor o protecție și o cale de recurs efective în fața tribunalelor naționale și a altor organe de stat competente, împotriva tuturor actelor de discriminare rasială care, contrar prezentei Convenții, ar viola drepturile sale individuale și libertățile sale fundamentale, precum și dreptul de a cere acestor tribunale satisfacție sau despăgubire dreaptă și adecvată pentru orice prejudiciu pe care l-ar putea suferi ca urmare a unei astfel de discriminări.

[...]

Art 8

1. Se constituie un Comitet pentru eliminarea discriminării rasiale (denumit în cele ce urmează Comitetul) compus din optsprezece experți cunoscuți pentru înalta lor moralitate și imparțialitate, care sunt aleși de către statele părți din rândul cetățenilor lor și care își exercită funcțiile cu titlu individual, ținându-se seama de o repartiție geografică echitabilă și de reprezentarea diferitelor forme

de civilizație, precum și de principalele sisteme juridice.

2. Membrii Comitetului sunt aleși prin vot secret de pe o listă de candidați desemnați de statele părți. Fiecare stat parte poate să desemneze un candidat ales dintre cetățenii săi.

3. Prima alegere va avea loc la șase luni de la data intrării în vigoare a prezentei Convenții. Cu cel puțin trei luni înainte de data fiecărei alegeri, Secretarul general al Națiunilor Unite trimite o scrisoare statelor părți pentru a le invita să-și prezinte candidaturile într-un termen de două luni. Secretarul general întocmește o listă, în ordine alfabetică, a tuturor candidaților astfel desemnați, indicând statele care i-au desemnat și o comunică statelor părți.

4. Membrii Comitetului sunt aleși în cursul unei reuniuni a statelor părți, convocată de Secretarul general la sediul Organizației Națiunilor Unite. La această reuniune, al cărei cvorum este de două treimi din statele părți, sunt aleși membri ai Comitetului candidații care obțin cel mai mare număr de voturi și majoritatea absolută a voturilor reprezentanților statelor părți prezente și votanți.

5. a) Membrii Comitetului sunt aleși pentru patru ani. Totuși, mandatul a nouă dintre membri desemnați la prima alegere va lua sfârșit după doi ani; imediat după prima alegere, numele acestor nouă membri vor fi trase la sorți de către președintele Comitetului.

b) Pentru a ocupa locurile devenite vacante în mod fortuit statul parte al cărei expert a încetat să-și exercite funcțiile de membru al Comitetului va numi un alt expert dintre cetățenii săi, sub rezerva aprobării de către Comitet.

6. Statele părți iau în sarcina lor cheltuielile membrilor Comitetului pentru perioada în care aceștia își îndeplinesc funcțiile în Comitet.

[...]

Art. 14

1. Orice stat parte poate declara, în orice moment, că recunoaște Comitetului competența de a primi și examina comunicări emanând de la persoane sau grupuri de persoane ținând de jurisdicția sa care se plâng de a fi victime ale violării, de către acest stat parte, a vreunui dintre drepturile enunțate în prezenta Convenție. Comitetul nu primește nici o comunicare privind un stat parte care n-a făcut o astfel de declarație.

2. Orice stat parte care face o declarație în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol poate crea sau desemna un organism în cadrul ordinii sale juridice naționale cu competența de a primi și examina cererile emanând de la persoane sau grupuri de persoane ce țin de jurisdicția aceluși stat, care se plâng de a fi victime ale violării vreunui dintre drepturile enunțate în prezenta Convenție și care au epuizat celelalte căi de recurs locale disponibile.

3. Declarația făcută în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol și numele oricărui organism creat sau desemnat în conformitate cu paragraful 2 al prezentului articol sunt depuse de către statul parte interesat la Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care comunică o copie de pe acestea celorlalte state părți. Declarația poate să fie retrasă în orice moment, printr-o notificare adresată Secretarului general, dar această retragere nu afectează comunicările cu care Comitetul este deja sesizat.

4. Organismul creat sau desemnat în conformitate cu paragraful 2 al

prezentului articol va trebui să țină un registru de petiții, iar copii certificate conforme cu registrul vor fi depuse în fiecare an la Secretarul general pe căile corespunzătoare, fiind de la sine înțeles că conținutul acestor copii nu va fi divulgat publicului.

5. Dacă nu obține satisfacție de la organismul creat sau desemnat în conformitate cu paragraful 2 al prezentului articol, petiționarul are dreptul de a adresa, în următoarele șase luni, o comunicare în acest sens Comitetului.

6. a) Comitetul, cu titlu confidențial, aduce orice comunicare care îi este adresată la cunoștința statului parte despre care se pretinde că a violat vreuna din dispozițiile Convenției, dar identitatea persoanei sau grupurilor de persoane interesate nu poate fi dezvăluită fără consimțământul expres al acelei persoane sau al acelor grupuri de persoane. Comitetul nu primește comunicări anonime.

b) În următoarele trei luni, statul în cauză prezintă în scris Comitetului explicații sau declarații elucidând problema și indicând, dacă este cazul, măsurile pe care eventual a putut să le ia pentru remedierea situației.

7. a) Comitetul examinează comunicările ținând seama de toate informațiile care îi sunt prezentate de către statul parte interesat și de către petiționar. Comitetul nu va examina nici o comunicare a unui petiționar fără a se fi asigurat că acesta a epuizat toate căile interne disponibile. Totuși, această regulă nu se aplică dacă procedurile de recurs depășesc termene raționale.

b) Comitetul adresează sugestiile și recomandările sale eventuale statului parte interesat și petiționarului.

8. Comitetul include în raportul său anual un rezumat al acestor comunicări și, dacă este cazul, un rezumat al explicațiilor și declarațiilor statelor părți interesate, precum și al propriilor sale sugestii și recomandări.

9. Comitetul nu are competență să exercite funcțiile prevăzute în prezentul articol decât dacă cel puțin zece state părți la Convenție sunt legate prin declarații făcute în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol."

Legea nr. 612 din 13 noiembrie 2002 pentru formularea unei declarații privind recunoașterea de către România a competenței Comitetului pentru Eliminarea Discriminării Rasiale, în conformitate cu art. 14 din Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la New York la 21 decembrie 1965, prevede la articolul unic, alin (3):

„Organismul competent sa primească și sa examineze plângeri (comunicări) pe plan intern în România, în conformitate cu art. 14 paragraful 2 din Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, este Consiliul National pentru Combaterea Discriminării, înființat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.194/2001.”

Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca

scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoaşterii, folosinţei sau exercitării, în condiţii de egalitate, a drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social şi cultural sau în orice alte domenii ale vieţii publice.”

Conform art 2, al (4) din **O.G. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate fată de alte persoane, grupuri de persoane sau comunităţi atrage răspunderea contravenţională conform prezentei ordonanţe, dacă nu intră sub incidenţa legii penale.”

Conform art. 16 al **Ordonanţei guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare**, republicată „Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării [...] este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar şi totodată garant al respectării şi aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislaţia internă în vigoare şi cu documentele internaţionale la care România este parte.”

Privind probarea faptelor de discriminare, **O.G. nr. 137/2000** stabileşte: „Persoana interesată are obligaţia de a dovedi existenţa unor fapte care permit a se presupune existenţa unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare” (art. 20, alin. 6).

Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, republicată, prevede:

„Art. 2

(1) Judecătorii numiţi de Preşedintele României sunt inamovibili, în condiţiile prezentei legi.

(2) Judecătorii inamovibili pot fi mutaţi prin transfer, delegare, detaşare sau promovare, numai cu acordul lor, şi pot fi suspendaţi sau eliberaţi din funcţie în condiţiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Judecătorii sunt independenţi, se supun numai legii şi trebuie să fie imparţiali.

(4) Orice persoană, organizaţie, autoritate sau instituţie este datoare să respecte independenţa judecătorilor.

Art. 3

(1) Procurorii numiţi de Preşedintele României se bucură de stabilitate şi sunt independenţi, în condiţiile legii.

(2) Procurorii care se bucură de stabilitate pot fi mutaţi prin transfer, detaşare sau promovare, numai cu acordul lor. Ei pot fi delegaţi, suspendaţi sau eliberaţi din funcţie în condiţiile prevăzute de prezenta lege.

Art. 4

(1) Judecătorii şi procurorii sunt obligaţi ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremaţia legii, să respecte drepturile şi libertăţile persoanelor, precum şi egalitatea lor în faţa legii şi să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanţilor la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora, să

respecte Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

(2) Judecătorii nu pot refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.”

[...]

TITLUL IV

Răspunderea judecătorilor și procurorilor

CAP. I

Dispoziții generale

Art. 94

Judecătorii și procurorii răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii.

Art. 95

(1) Judecătorii, procurorii și magistrații-asistenți pot fi perchezitionați, reținuți sau arestați preventiv numai cu încuviințarea secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) În caz de infracțiune flagrantă, judecătorii, procurorii și magistrații-asistenți pot fi reținuți și supuși percheziției potrivit legii, Consiliul Superior al Magistraturii fiind informat de îndată de organul care a dispus reținerea sau percheziția.

Art. 96

(1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.

(2) Răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență.

(3) Cazurile în care persoana vătămată are dreptul la repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procese penale sunt stabilite de Codul de procedura penală.

(4) Dreptul persoanei vătămate la repararea prejudiciilor materiale cauzate prin erorile judiciare săvârșite în alte procese decât cele penale nu se va putea exercita decât în cazul în care s-a stabilit, în prealabil, printr-o hotărâre definitivă, răspunderea penală sau disciplinară, după caz, a judecătorului sau procurorului pentru o faptă săvârșită în cursul judecății procesului și dacă această faptă este de natură să determine o eroare judiciară.

(5) Nu este îndreptățită la repararea pagubei persoana care, în cursul procesului, a contribuit în orice mod la săvârșirea erorii judiciare de către judecător sau procuror.

(6) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

(7) După ce prejudiciul a fost acoperit de stat în temeiul hotărârii irevocabile date cu respectarea prevederilor alin. (6), statul se poate îndrepta cu o acțiune în despăgubiri împotriva judecătorului sau procurorului care, cu rea-credință sau gravă neglijență, a săvârșit eroarea judiciară cauzatoare de prejudicii.

(8) Termenul de prescripție a dreptului la acțiune în toate cazurile prevăzute de prezentul articol este de un an.

Art. 97

(1) Orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii, direct sau prin conducătorii instanțelor ori ai parchetelor, în legătura cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor sau procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare.

(2) Exercitarea dreptului prevăzut la alin. (1) nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac.

CAP. II

Răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor

Art. 98

(1) Judecătorii și procurorii răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru faptele care afectează prestigiul justiției.

(2) Răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor militari poate fi angajată numai potrivit dispozițiilor prezentei legi.

Art. 99

Constituie abateri disciplinare:

a) încălcarea prevederilor legale referitoare la declarațiile de avere, declarațiile de interese, incompatibilități și interdicții privind judecătorii și procurorii;

b) intervențiile pentru soluționarea unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei ori ale altor persoane, altfel decât în limita cadrului legal reglementat pentru toți cetățenii, precum și imixtiunea în activitatea altui judecător sau procuror;

c) desfășurarea de activități publice cu caracter politic sau manifestarea convingerilor politice în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

d) nerespectarea secretului deliberării sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter;

e) nerespectarea în mod repetat și din motive imputabile a dispozițiilor legale privitoare la soluționarea cu celeritate a cauzelor;

f) refuzul nejustificat de a primi la dosar cererile, concluziile, memoriile sau actele depuse de părțile din proces;

g) refuzul nejustificat de a îndeplini o îndatorire de serviciu;

h) exercitarea funcției, inclusiv nerespectarea normelor de procedură, cu rea-credință sau din gravă neglijență, dacă fapta nu constituie infracțiune;

i) efectuarea cu întârziere a lucrărilor, din motive imputabile;

j) absențele nemotivate de la serviciu, în mod repetat;

k) atitudinea nedemnă în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, avocați, experți, martori sau justițiabili;

l) neîndeplinirea obligației privind transferarea normei de bază la instanța sau parchetul la care funcționează;

m) nerespectarea dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a cauzelor;

n) participarea directă sau prin persoane interpușe la jocurile de tip piramidal, jocuri de noroc sau sisteme de investiții pentru care nu este asigurată transparența fondurilor în condițiile legii.

Art. 100

Sanțiunile disciplinare care se pot aplica judecătorilor și procurorilor, proporțional cu gravitatea abaterilor, sunt:

- a) avertismentul;
- b) diminuarea indemnizației de încadrare lunare brute cu până la 15% pe o perioadă de la o lună la 3 luni;
- c) mutarea disciplinară pentru o perioadă de la o lună la 3 luni la o instanță sau la un parchet, situate în circumscripția aceleiași curți de apel ori în circumscripția aceluiași parchet de pe lângă aceasta;
- d) excluderea din magistratura.

Art. 101

Sanțiunile disciplinare prevăzute la art. 100 se aplică de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.”

1. Analizând prevederile **Convenției internaționale privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială**, în special art. 14, coroborate cu prevederile **Legii nr. 612 din 13 noiembrie 2002 pentru formularea unei declarații privind recunoașterea de către România a competenței Comitetului pentru Eliminarea Discriminării Rasiale, în conformitate cu art. 14 din Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială, adoptată de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la New York la 21 decembrie 1965**, conform cărora Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este autoritatea care se pronunță asupra existenței sau inexistenței unei discriminări rasiale după epuizarea celorlalte căi de recurs interne, totodată în spiritul art. 16 al **O.G. 137/2000**), republicată, care prevede: „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte” consider că excepția de necompetență invocată de reclamat nu are un fundament juridic.

2. Totodată constat că, în conformitate cu **Legea nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu poate sancționa o eventuală faptă de discriminare produsă prin efectul unei hotărâri judecătorești, nici nu poate oferi remedii pentru astfel de fapte, petentul având posibilitatea de a se adresa Curții Europene a Drepturilor Omului.

3. Competența CNCD-ului în acest caz, prin urmare, este de a primi și a examina cererea. Întrucât soluția instanțelor interne este definitivă și irevocabilă, oa astfel de examinarea nu poate fi interpretată ca fiind instrucțiuni privind modul de soluționare al cauzei sau de executare al hotărârii judecătorești, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. În această circumstanță, petentul nu poate ataca la o instanță superioară hotărârea criticată.

4. Ca urmare a acestei examinări, se poate constata că instanțele de judecată, în cazuri identice, au luat decizii diferite, singura diferență dintre cazuri fiind apartenența etnică a petentului. În situația lui instanțele au pus la îndoială buna credință a cumpărătorului. Se poate observa că autoritățile publice din România au avizat favorabil și au realizat vânzarea apartamentului către reclamat, deși ei erau în măsură de a cunoaște situația reală a imobilului în cauză. Nimeni dintre ei nu au fost trași la răspundere și nu au suportat consecințele eventualelor ilegalități care, prin deciziile instanțelor, se impută reclamatului, care putea avea mult mai puține cunoștințe despre situația imobilelor naționalizate din România.

5. Reclamatul nu a oferit nici un răspuns privind existența unei situații justificate obiectiv de un scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare, care ar fi motivat crearea unei diferențieri dintre reclamat și celelalte două persoane care au cumpărat apartamente în același imobil. Conform principiului inversării (mai precis a împărțirii) sarcinii probei, consacrat de **Directiva Uniunii Europene nr. 43 din 29 iunie 2000 privind implementarea principiilor de tratament egal între persoane pe criteriul rasei sau apartenenței etnice**, implementat în România prin art. 20 alin. 6 al **O.G. 137/2000**, republicată, „persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”.

6. În aceste condiții, constat că petentul, datorită originii sale etnice, a fost tratat, în mod nejustificat, diferențiat de instanțele de judecată, tratament prin care i s-a încălcat dreptul la proprietate și, implicit, dreptul la un proces echitabil.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 7 voturi pentru și unul împotriva ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Lipsa competenței Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de a se pronunța asupra fondului petiției, conform **Legii nr. 303 din 28 iunie 2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, republicată;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța competentă și în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

COMȘA CORINA NICOLETA – Vicepreședintă

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Data redactării 10.01.2007

Notă: Hotărârile emise potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

